

Handläggare	Godkänd av	
Maria Jarälv	Per Hulling	
Ersätter	Kurskod FÅ FÖRETAGSEXP	Gäller från och med 2021-09-01

Räddningstjänstkurs för företagsexperten inom farliga ämnen

Bakgrund

Olyckor med kemikalier kan vara komplicerade och kräver ibland särskilda expertkunskaper och särskild utrustning för att kunna hanteras på ett effektivt och säkert sätt. För att bistå räddningstjänsten med sådan kunskap och materiel finns ett särskilt avtal med ett antal företag inom kemikaliesektorn.

Vid en kemikalieolycka som omfattar någon av företagets produkter eller närbesläktade ämnen har de ingående företagen åtagit sig att medverka i kommunal eller statlig räddningstjänst. Detta kan de göra dels genom telefonrådgivning, e-mötesverktyg men också genom att vid behov delta i räddningsarbetet på plats för olyckan.

Företag som ingår i kemiberedskapen är:

Kemira Kemi AB, Helsingborg
INOVYN Sverige AB
Eureco Bofors AB, Karlskoga
Yara AB, Köping
Boliden Mineral AB, Skelleftehamn

MSB erbjuder årligen en kurs till företagen som ingår i kemiberedskapen. MSB ansvarar för kursens genomförande och förbereder kursen och dess innehåll i samarbete med företagen och detaljplanerar med värdföretaget.

Målgrupp

Kursen vänder sig till experter inom företag som har träffat avtal med MSB för företagets medverkan i räddningstjänst vid olyckor med farliga ämnen-CBRNE.

Förkunskaper

Deltagaren förväntas ha kunskap om de avtalade kemikalierna i det egna företaget gällande:

1. Ämnets fysikaliska egenskaper
2. Ämnets toxikologiska egenskaper, och val av personlig skyddsutrustning

3. Kompatibilitet med andra ämnen och material, korrosion
4. Reaktivitetsrisker
5. Riskområden för olika typer av skadeverkan vid händelser med ämnet
6. Indikering, analys, mätning
7. Att känna till vanliga transportsätt och förpackningar
8. Destruktion, miljöaspekter vid utsläpp, saneringssätt

Dessutom förväntas deltagaren kunna genomföra digitala möten genom e-mötesverktyg.

Säkerhetsprövning och inplacering i säkerhetsklass

Företaget ansvarar för säkerhetsklassning och lämplighetsprövning i det egna företaget. Detta då kursen kan behandla uppgifter av säkerhetskänslig art.

Urval

MSB förbehåller sig rätten att göra ett urval bland de anmälda för att skapa en jämn fördelning av representerade aktörer vid kursen. Max fyra personer från respektive företag vid platsbundet genomförande, detta gäller dock inte för värdföretaget. Vid ett nätbaserat genomförande finns inga begränsningar på antal deltagare.

Syfte

Kursen syftar till att ge deltagaren förutsättningar att tillsammans med de förkunskaper som finns inom de avtalade kemikalierna, kunna stödja och bidra vid räddningsinsatser.

Kursen syftar också till att deltagarna ska få möjlighet att nätverka och lära av varandra.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna:

1. Ge konkreta förslag till åtgärder vid hantering av kemikalier på en olycksplats.
2. Beskriva risker, vilken skyddsutrustning som är nödvändig och ge förslag på säker och effektiv arbetsmetodik för att skadebegränsa vid olycka och sanera efter insats.
3. Relatera sin expertkunskap och kompetens till räddningstjänstens och kustbevakningens arbetssätt vid insatser.
4. Förklara lagstiftning, roller och ansvar på en olycksplats.

Innehåll

Under kursen behandlas bland annat följande innehåll:

1. Lagstiftning, roller och ansvar på en olycksplats
2. RIB och samband via RAKEL
3. Personlig skyddsutrustning inom räddningstjänstorganisationerna
4. Bedömning och anpassning av riskområden
5. Hjälpmedel vid räddningsinsatser, t.ex. drönare (UAS), borrarutrustning, och värmekamera
6. Händelser kopplat till ämnena
7. Beredskapsorganisationen hos de olika företagen
8. Utrustning, förmågor och arbets sätt hos MSB:s förstärkningsresurser inom farliga ämnen-CBRNE, i synnerhet kem-enheterna

Pedagogik och metodik

Kursen utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Kursens pedagogik bygger på att deltagaren är närvarande och aktiv under kursens samtliga delar.

Deltagaren uppmuntras till ett kollegialt lärande, genom att tillsammans med andra deltagare diskutera och problematisera moment som tas upp i kursen.

Upplägg och omfattning

Kursen genomförs med fokus på aktivt lärande i samverkan genom bl.a. praktiska presentationer, föreläsningar, scenarioövningar, studiebesök och gruppdiskussioner. Kursen omfattar två dagar platsförlagd eller 16 timmar nätbaserad kurs.

Innan kursstart förväntas deltagaren genomföra den webb-baserade kursen "Först på plats vid olyckor med farliga ämnen-CBRNE", vilken tar cirka 3 timmar att genomföra.

Vid platsbundet genomförande ska deltagaren ha med sig kläder för utomhusvistelse i aktuellt väder. Värdföretaget tillhandahåller vid behov personlig skyddsutrustning. Kostnader kopplat till material för förevisning står värdföretaget för.

Företagen står för rese- och lönekostnader för sin personal vid deltagande i kursen. MSB svarar för övriga rörliga kostnader som kost, logi, föreläsare, lokaler etc. Vid digitalt genomförande står företagen för egen IT-utrustning.

Läromedel

Allt eventuellt läromedelsmaterial som krävs för att genomföra kursen kommer att tillhandahållas av MSB.

Intyg

MSB utfärdar ett kursintyg till deltagaren efter genomförd kurs.

Utvärdering av kursen ansvarar MSB för.